

Predseda vlády Slovenskej republiky

718

KANCELARIA NÁRODNEJ RADY SR PODATEĽŇA		
Dátum zaevidovania: 15-01-2018		
Číslo spisu:		
Listy: 11-	Prílohy: 1/3	
RZ	ZH	LU

V Bratislave 10. januára 2018
Číslo: 51788/2017

Vážený pán predseda,

na základe poverenia vlády Slovenskej republiky Vám oznamujem, že vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 10. januára 2018 prerokovala návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 672) a uznesením č. 13 vyslovila s návrhom **nesúhlas** z dôvodov, ktoré sú uvedené v priloženom stanovisku vlády Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Andrej D a n k o
predseda Národnej rady Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a

STANOVISKO

vlády Slovenskej republiky

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 672)

Vláda Slovenskej republiky **n e s ú h l a s í** s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 672) z týchto dôvodov:

1. V súvislosti s navrhovanou právnou úpravou predloženého poslaneckého návrhu je potrebné poukázať na smernicu Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, najmä doložku 5 ods. 1 písm. a) rámcovej dohody o práci na dobu určitú, teda na možnosť predlžovať pracovný pomer na určitú dobu na základe objektívnych dôvodov. Zároveň je potrebné poukázať na rozsudok vo veci C-212/04 Adeneler, predovšetkým na body 69 až 75 odôvodnenia, v ktorých Súdny dvor Európskej únie (v tom čase Európsky súdny dvor) bližšie analyzuje pojem „objektívne dôvody“. Európska komisia s odkazom na uvedený rozsudok zvyrazňuje potrebu kontroly v prípade využitia objektívnych dôvodov pri predĺžení alebo opätovnom uzatvorení pracovného pomeru na určitú dobu. Z uvedených (objektívnych) dôvodov Európska komisia už akceptovala výnimku týkajúcu sa predlžovania pracovného pomeru na určitú dobu prostredníctvom kolektívnej zmluvy.

Európska komisia adresovala Slovenskej republike v roku 2010 formálne oznámenie vo veci nesprávnej transpozície smernice 1999/70/ES (porušenie č. 2010/2041), a to najmä vo vzťahu k doložke 5 ods. 1 písm. a) rámcovej dohody o práci na dobu určitú. Podľa vtedajšieho znenia § 48 ods. 4 Zákonníka práce ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky bolo možné z dôvodu

- a) zastupovania zamestnanca,
- b) vykonávania prác, pri ktorých je potrebné podstatne zvýšiť počet zamestnancov na prechodný čas nepresahujúci osem mesiacov v kalendárnom roku,
- c) vykonávania prác, ktoré sú závislé od striedania ročných období, každý rok sa opakujú a nepresahujú osem mesiacov v kalendárnom roku (sezónna práca),
- d) vykonávania opatrovateľskej služby podľa osobitného predpisu,
- e) vykonávania prác, pre ktoré sa vyžaduje vzdelanie umeleckého smeru,
- f) vykonávania prác tvorivého zamestnanca vedy, výskumu, vývoja,
- g) vykonávania prác dohodnutých v kolektívnej zmluve.

Európska komisia akceptovala výnimky podľa § 48 ods. 4 písm. a), b), c) a g) Zákonníka práce. V prípade ďalších výnimiek ustanovených v tom čase v § 48 ods. 4 však podľa Európskej komisie „skutočne neexistuje žiadna kontrola, pokiaľ ide o dôvody opätovného dohodnutia takého pracovnoprávneho pomeru alebo obmedzenie celkového trvania takého pracovnoprávneho pomeru alebo počtu prípadov jeho opätovného dohodnutia“, a teda „neexistujú žiadne opatrenia na predchádzanie zneužívania opätovného dohodnutia pracovných zmlúv na dobu určitú v prípade uvedených kategórií zamestnancov. Uvedené kategórie sú v rozpore s požiadavkami stanovenými v doložke 5 ods. 1 písm. a) rámcovej dohody o práci na dobu určitú“. V nadväznosti na formálnu výzvu Európskej komisie došlo k úprave § 48 Zákonníka práce, a to zákonom č. 257/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa

zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Nemožno sa stotožniť s tvrdením uvedeným v dôvodovej správe, podľa ktorého nemožno predmetný problém riešiť uzatváraním samostatných kolektívnych zmlúv ako jednej z existujúcich výnimiek podľa § 48 ods. 4 písm. d) Zákonníka práce. Podľa § 48 ods. 4 písm. d) Zákonníka práce ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky je možné z dôvodu vykonávania prác dohodnutých v kolektívnej zmluve. Citované ustanovenie umožňuje v kolektívnej zmluve dohodnúť práce, pri ktorých možno predĺžiť alebo opätovne dohodnúť pracovný pomer na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky.

2. Navrhované doplnenie § 48 ods. 4 Zákonníka práce sa javí problematické aj z týchto dôvodov:

- úprava sa vzťahuje na akýkoľvek zamestnávateľský subjekt.
- pre kvalifikovanú výnimku postačuje akákoľvek minimálna finančná účasť Európskej únie alebo bližšie neurčeného zdroja zo zahraničia.
- v podstate môže ísť o akéhokoľvek zamestnanca, ktorý je nejakým spôsobom zapojený do prípravy a realizácie predmetných projektov alebo programov.

Uvedené nedostatky môžu viesť k dvom závažným dôsledkom, a to:

- k strate bezprostrednej súvislosti s prioritným účelom navrhovanej úpravy, ktorým má byť podľa dôvodovej správy zrejme riadne, včasné a kvalitné čerpanie eurofondov.
- k popretiu ďalšieho základného účelu navrhovanej úpravy, ktorým má byť stabilizácia dotknutej skupiny zamestnancov – navrhovaná úprava sa totiž môže dotknúť podstatne širšej skupiny zamestnancov než zamestnancov pracujúcich predovšetkým s eurofondmi alebo s inými druhmi zahraničnej finančnej pomoci.

3. Predmetom návrhu je novelizácia Zákonníka práce, teda základného pracovnoprávneho predpisu platného pre zamestnávanie zamestnancov v súkromnom sektore ako aj zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme (subsidiárne uplatňovanie Zákonníka práce na zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme). Z odôvodnenia navrhovanej úpravy však nie je jednoznačne zrejmé, ktorý sektor je jej prioritným cieľom. Má ísť pritom o zamestnávanie osôb zabezpečujúcich riadne, včasné a kvalitné čerpanie eurofondov v podobe prípravy a realizácie predmetných programov a projektov. V odôvodnení rezonujú argumenty o nedostatočnom čerpaní eurofondov zo strany Slovenskej republiky. V tomto kontexte možno návrh vnímať ako úpravu priorityne zameranú na zamestnávanie vo verejnom sektore, konkrétne na zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Osobitosti zamestnávania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme upravuje zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Prípadná osobitná úprava pracovnoprávnych vzťahov tejto skupiny zamestnancov by teda mala byť predmetom zákona č. 552/2003 Z. z., nie Zákonníka práce. Vzhľadom na vyššie uvedené je možné sa domnievať, že aj obdobná úprava v inom pracovnoprávnom predpise by bola v možnom rozpore so smernicou 1999/70/ES.

4. Problematicky sa javí ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky o kumulatívne uvedené prípady vykonávania prác – prípravu a realizáciu projektov a programov. Príprava projektov a programov nie je objektívne overiteľná a môže viesť k zneužívaniu opätovného dohodnutia pracovných zmlúv na dobu určitú. Za problematické možno považovať aj absenciu časového obmedzenia vykonávania takýchto prác pri príprave a realizácii projektov a programov. Nie je možné sa stotožniť ani s formuláciou dôvetku „iných zdrojov z cudziny“, keďže v tomto prípade môže ísť o akékoľvek zdroje zo zahraničia. Doplnenie taxatívnej úpravy podľa § 48 ods. 4 Zákonníka práce o prípad

vykonávania prác pri príprave a realizácii projektov a programov, ktoré sú aspoň sčasti financované z prostriedkov Európskej únie alebo iných zdrojov z cudziny možno považovať za rozpor s požiadavkami stanovenými v smernici 1999/70/ES (najmä doložky 5 bod 1 písm. a) prílohy smernice 1999/70/ES), keďže na reťazenie pracovných pomerov nie je daný objektívny dôvod a rovnako neexistuje žiadna kontrola v prípade využitia objektívnych dôvodov pri predĺžení alebo opätovnom uzatvorení pracovného pomeru na určitú dobu.

5. V poslaneckom návrhu zákona je potrebné z hľadiska legislatívnej techniky doplniť do úvodnej vety novelu zákona č. 335/2017 Z. z. a prehodnotiť navrhovanú účinnosť v druhom novelizačnom bode a v článku II, vzhľadom na nevyhnutne potrebný legislatívny proces.